

KLASA: UP/I-344-03/18-11/283

URBROJ: 376-05-3-23-22

Zagreb, 18. kolovoza 2023.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 28. stavka 6. i članka 29. stavak 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17) te članka 100. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09, 110/21) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora i utvrđivanja visine naknade za pravo puta na županijskim i lokalnim cestama Istarske županije, povodom zahtjeva Županijske uprave za ceste Istarske županije, koju zastupa Odvjetničko društvo xy, Rijeka, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti donijela je

RJEŠENJE

Odbija se zahtjev Županijske uprave za ceste Istarske županije za donošenje dopunskog rješenja kojim se utvrđuje točan iznos godišnje naknade za pravo puta iz točke V. Rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti klasa: UP/I-344-03/18-11/283, urbroy: 376-10-18-9 od 17. svibnja 2018.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 4. kolovoza 2023. zahtjev Županijske uprave za ceste Istarske županije (dalje: ŽUC) za donošenje dopunskog rješenja temeljem članka 100. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku.

ŽUC navodi da je HAKOM 17. svibnja 2018. donio rješenje klasa: UP/I-344-03/18-11/283, urbroy: 376-10-18-9 (dalje: Rješenje/2018) kojim je u točki V. određeno Hrvatskom Telekomu d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT) da u roku od 8 dana od primitka Rješenja/2018 napravi obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz Rješenja/2018 te da obračun dostavi HAKOM-u i ŽUC-u. HT je 1. lipnja 2018. dostavio obračun godišnje naknade za pravo puta u iznosu od 1.328.963,35 kuna/176.383,74 EUR. Člankom 100. stavkom 2. Zakona o općem upravnom postupku propisano je, ako javnopravno tijelo rješenjem nije riješilo sva pitanja koja su predmet postupka, može se, na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, donijeti rješenje o pitanjima koja nisu riješena (dopunsko rješenje). Kako je točkom V. Rješenja/2018 naložena obveza HT-u napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz točaka I., II. i III. Rješenja, a što je HT i učinio, HAKOM može dopunskim rješenjem utvrditi da temeljem dostavljenog obračuna od strane HT-a, točan iznos godišnje naknade za pravo puta iznosi 1.328.963,35 kuna/176.383,74 EUR. Slijedom navedenog, poziva HAKOM da temeljem članka 100. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku, a s obzirom da kao javnopravno tijelo rješenjem nije riješilo sva pitanja koja su predmet konkretnog postupka, na prijedlog stranke doneše dopunsko rješenje o pitanju koje nije riješeno, i to na način da HAKOM dopunskim rješenjem utvrdi da temeljem dostavljenog obračuna od strane HT-a, točan iznos godišnje naknade za pravo puta iznosi 1.328.963,35 kuna/176.383,74 EUR.

HT u očitovanju od 16. kolovoza 2023. u cijelosti osporava predmetni zahtjev ŽUC-a, kao razlog navodi nepostojanje zakonskih prepostavki iz čl. 100 st. 2. Zakona o općem upravnom postupku (dalje: ZUP) za usvajanjem zahtjeva. Smatra da nisu ostvareni preduvjeti iz čl. 100 st. 2. ZUP-a jer ne postoji pitanje o kojem HAKOM u konkretnom postupku ne bi bio odlučio. Rješenjem/2018 je HAKOM utvrdio HT infrastrukturnim operatorom na županijskim i lokalnim cestama na području ŽUC-a i to onim koje su navedene u Odluci o razvrstavanju javnih cesta i popisu županijskih i lokalnih cesta na području Istarske županije, a na kojima HT ima izgrađenu EKI prema podacima o EKI iz Elaborata, pri čemu su navedeni dokumenti sastavni dio Rješenja/2018. HAKOM je Rješenjem/2018 ujedno utvrdio parametre za utvrđivanje visine naknade za pravo puta, naložio HT-u dostaviti obračun HAKOM-u i ŽUC-u, i obvezao HT na plaćanje naknade za pravo puta. Dakle, Rješenjem/2018 je utvrđena godišnja naknada za pravo puta za korištenje predmetnih nekretnina uz primjenu iznosa i načina obračuna određenog kroz parametre iz predmetnog rješenja. Ovlast HAKOM-a za ovakvo postupanje proizlazi iz zaključka o pravnom shvaćanju sjednice sudaca Visokog upravnog suda RH održane 17. rujna 2019. (broj: 6 Su-497/19-3), prema kojem u primjeni čl. 27. i 28. tadašnjeg ZEK-a, HAKOM može rješenjem utvrditi sve parametre visine naknade za pravo puta prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta, koji je sastavni dio rješenja. Na ovo shvaćanje se u svojoj presudi UsII-504/18 od 25. rujna 2019. donesenoj povodom osporavanja identičnog rješenja HAKOM-a, pozvao i sam VUS. Slijedom navedenog, budući da je konačnim i pravomoćnim Rješenjem/2018 već odlučeno o visini godišnjeg iznosa naknade za pravo puta, HT smatra kako u konkretnom slučaju nisu ispunjene zakonske prepostavke iz čl. 100 st. 2. ZUP-a za donošenjem dopunskog rješenja.

Dalje navodi da je između ŽUC-a i HT-a na snazi Ugovor broj F4.1.-276/13 o osnivanju prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama na području Istarske županije zajedno s njegovim Aneksom 1 (dalje: Ugovor o služnosti), uslijed čega također nema mjesta udovoljenju zahtjeva ŽUC-a, a što ŽUC u potpunosti ignorira. Navedeno je potvrđeno prvostupanjskom presudom i rješenjem Općinskog suda u Pazinu broj P-2361/2019-20 od 5. studenog 2021. kojom je utvrđeno da je predmetni otkaz neosnovan i bez pravnog učinka. Postupak po žalbi je još u tijeku. S obzirom na to da su ugovorne strane svojom slobodnom voljom sklopile predmetni Ugovor o služnosti, koji ih obvezuje na jednak način, te da je za očekivati ujednačenu sudske praksu i u ovom predmetu, nije ispunjena procesna prepostavka da bi se vodio bilo kakav daljnji postupak vezano za utvrđivanje prava puta. Naime, učinak takvih pravomoćnih utvrđenja VTS RH te VSRH je da Ugovori o služnosti obvezuju ugovorne strane te su ih iste dužne izvršavati kako glase (*pacta sunt servanda*), slijedom čega ne postoji obveza HT-a plaćati ŽUC-u naknadu za pravo puta po Rješenju HAKOM-a jer je evidentno da među strankama postoji drugo pravo koje isključuje obvezu plaćanja naknade za pravo puta u visini utvrđenoj rješenjem HAKOM-a.

Naime, sukladno čl. 63 st. 8. ZEK-a infrastrukturni operator nije dužan plaćati naknadu za pravo puta u slučaju postojanja stvarnog ili kakvog drugog prava na nekretnini. Nadalje, odredba čl. 8. st.4. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta također izričito propisuje da obveza plaćanja naknade za pravo puta prestaje ako na nekretnini postoji koje drugo pravo temeljem kojeg infrastrukturni operator plaća naknadu, pa u tom slučaju nije moguća niti primjena iznosa i načina obračuna (više) naknade sukladno Pravilniku o potvrdi i naknadi za pravo puta. Navedeno je potvrđeno i sam VUS u presudi UsII-504/18. HT nije dužan plaćati naknadu za pravo puta koja se određuje Rješenjem HAKOM-a, s posljedicom da u takvom slučaju nema niti osnove sada dopunjavati Rješenje HAKOM-a, koje se ionako ne može primjenjivati zbog načela dispozitivnosti i supsidijarnosti, a sve sukladno odredbi čl. 8. st.4. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta. Sve prethodno navedeno dodatno potvrđuje i činjenica da je Vrhovni sud Republike Hrvatske presudom od 24. siječnja 2023. godine odbio kao

neosnovanu reviziju Grada Poreča protiv presude Visokog trgovačkog suda RH broj Pž-1112/2019-7 od 1. prosinca 2020. g. i potvrdio pravomoćnu presudu Trgovačkog suda u Pazinu kojom je utvrđeno da je izjava o otkazu Ugovora o služnosti kojeg su sklopile protustranka i Grad Poreč, neosnovana i bez pravnog učinka te da je predmetni Ugovor o služnosti i dalje na snazi. Time je Vrhovni sud RH nedvojbeno zauzeo stav da je ugovor o osnivanju prava služnosti ugovor stvarnog prava usmjeren na osnivanje prava služnosti, stoga se ne može otkazati u smislu čl. 212. st. 1. ZOO-a. HT ujedno skreće pažnju kako je 4. siječnja 2022. stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o cestama (NN broj 144/2021) kojim je, između ostalog, promijenjen i čl. 86. st. 2. Zakona. Spomenutom izmjenom utvrđeno je da se za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća isključivo naknada iz stavka 1. točke 12. (naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti), a u visini određenoj prema članku 87. stavku 6. istog Zakona koju propisuje odlukom Vlade RH. Trenutno je na snazi Odluka Vlade RH o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (NN 87/2014; dalje u tekstu: Odluka Vlade) kojom je utvrđena visina naknade za pravo služnosti za građevine elektroničkih komunikacija na javnoj cesti u godišnjem iznosu 2,40 kn (odnosno sada 0,32 EUR)/m². Stoga je u ovom trenutku, u Republici Hrvatskoj, na snazi zakonodavni režim prema kojem se za korištenje svih javnih cesta po bilo kojoj pravnoj osnovi, a u svrhu EKI, plaća isključivo naknada u visini utvrđenoj Odlukom Vlade (NN 87/2014). Nadalje ukazuje da je postupajući po istovrsnom zahtjevu ŽUC-a Split od 2. svibnja 2023. za donošenjem dopunskog rješenja, HAKOM 31. srpnja 2023. donio rješenje klase: UP/I-344-03/18-11/740, urbroj: 376-05-3-23-23 kojim se takav zahtjev ŽUC-a Split odbija, stoga smatra da HAKOM treba postupiti na isti način i po zahtjevu ovog ŽUC-a te predmetni zahtjev odbiti.

Zaključno, HT smatra da nema pravne osnove za usvajanjem zahtjeva ŽUC-a i donošenjem dopunskog rješenja. Pravomoćnim Rješenjem HAKOM-a odlučeno je o svim pitanjima. HT u svakom slučaju nije dužan plaćati ŽUC-u godišnji iznos naknade u visini od 1.328.963,35 kuna/176.383,74 EUR, uvezvi u obzir da je na snazi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o cestama (NN 144/2021) kao i s time povezana Odluka Vlade (NN 87/2014), a ujedno i obvezujući Ugovor o služnosti.

Zahtjev za donošenje dopunskog rješenja nije osnovan.

Dana 17. svibnja 2018. HAKOM je donio rješenje klase: UP/I-344-03/18-11/283, urbroj: 376-10-18-9 (dalje: Rješenje/2018) kojim je HT utvrđen infrastrukturnim operatorom te je utvrđeno da ima pravo puta na županijskim i lokalnim cestama koje se nalaze u vlasništvu Republike Hrvatske i pod upravljanjem Županijske uprave za ceste Istarske županije (dalje: ŽUC), utvrđena je količina elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme (dalje: EKI) HT-a temeljem Elaborata o pravu puta i utvrđeni su parametri temeljem kojih je HT obvezan u roku 8 dana od primjereni dostaviti HAKOM-u i ŽUC-u. Rješenjem nije naveden točan iznos godišnje naknade za pravo puta, ali su utvrđeni parametri (točke II., III. i IV.) uzimajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu o pravu puta, a koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, primjenjujući iznos naknade propisan člankom 7. st. 1. i člankom 6. stavkom 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17, dalje: Pravilnik) i uz način obračuna kako je navedeno u članku 7. stavcima 2., 3., i 4. Pravilnika.

Uдовљавајући Рješenju/2018, HT je 1. lipnja 2018. dostavio obračun godišnje naknade за право puta u iznosu od 1.328.963,35 kuna/176.383,74 EUR¹, koji iznos nije sporan među strankama. Rješenjem/2018 je također određen rok u kojem je HT obvezan platiti ŽUC-u naknadu za право puta za prvu godinu kao i rokovi dospijeća plaćanja svake sljedeće godine. Upravna tužba HT-a podnesena radi poništenja Rješenja/2018, odbijena je presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: UsII-232/18-5.

Odredbom čl. 100. st. 2. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09, 110/21, dalje: ZUP) propisano je, ako javnopravno tijelo rješenjem nije riješilo sva pitanja koja su predmet postupka, može se na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, donijeti rješenje o pitanjima koja nisu riješena (dopunsko rješenje). ŽUC smatra da su temeljem ove odredbe stečeni uvjeti da se dopunskim rješenjem utvrdi točan i nesporan iznos godišnje naknade koju je HT temeljem Rješenja obvezan plaćati ŽUC-u. HT se prijedlogu protivi.

Presudom VUS-a poslovni broj: UsII-232/18-5 odbijena je tužba HT-a za poništenje Rješenja i utvrđeno je da je Rješenje zakonito. Iako je temeljem čl. 100. st. 2. ZUP-a javnopravno tijelo ovlašteno u istom predmetu donijeti dopunsko rješenje ukoliko nađe osnovanim da Rješenjem nisu riješena sva pitanja koja su bila predmet postupka te da se ista mogu naknadno riješiti dopunskim rješenjem te imajući u vidu da Rješenjem nije utvrđen točan iznos godišnje naknade za право puta već su određeni parametri temeljem kojih je HT dobio obvezu napraviti obračun, što je i učinio, HAKOM smatra da ne postoje uvjeti za donošenje dopunskog rješenja kojim bi se utvrdio točan iznos godišnje naknade za право puta. Naime, u zaključku o pravnom shvaćanju sa sjednice sudaca VUS-a održane 17. rujna 2019. broj: 6 Su-497/19-3, VUS je utvrdio, cit.: „da u primjeni članka 27. i 28. ZEK-a, HAKOM može rješenjem utvrditi sve parametre za utvrđivanje visine naknade za pravo puta prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta koje je sastavni dio rješenja.“ Navedeno isključuje pravo javnopravnog tijela da naknadno donosi dopunsko rješenje kojim bi se na drugačiji način utvrdio iznos godišnje naknade za pravo puta u odnosu na način utvrđen Rješenjem. Stoga je u tom dijelu HAKOM prihvatio razloge koje iznosi HT.

S obzirom na sve navedeno, temeljem članka 28. stavka 6. ZEK-a i članka 100. st 2. ZUP-a, HAKOM je riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom суду Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ
mr.sc. Miran Gosta

(elektronički potpisala ovlaštena osoba)

Dostaviti:

1. OD xy, 51000 Rijeka, UP - osobna dostava
2. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb, UP - osobna dostava
3. U spis

¹ Fiksni tečaj konverzije 7,53450 kn